

Tim Berginc

POKLJUKE NE DAMO 2022

V letu 2022 je TNP na Pokljuki postavil nove zapornice v sklopu projekta VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v Triglavskem narodnem parku. Omenjeno je najverjetneje pomagalo živežu na planoti, jamarskim raziskavam na območju pa ravno ne. Kljub temu sva uspela izmeriti nekaj čurk. V nadaljevanju je podan kronološki pregled raziskav na Pokljuki, ki so se začele globoko v drugi polovici leta 2022, saj sva bila prej preveč zaposlena z jamo Molilni volk na Poljani oz. drugače onеспособljena (poškodbe).

4. september 2022

Ta dan je bil cilj izmeriti Brezence pod Mrelšam, ki ga je Garmin našel že na enem izmed prejšnjih obiskov. S seboj sva imela premalo vrvi in jame nisva uspela v celoti izmeriti. V vmesnem času sem pregledoval okolico in našel še eno jamo, ki sva jo izmerila na naslednjem obisku. Po merjenju prve jame sva skupaj pregledala še okolico in se v temi odpravila proti avtu.

2. oktober 2022

Cilj obiska Pokljuke je bil izmeriti jame, ki sva jih našla na predhodnem obisku. S seboj sva imela dva distota, da bi merjenje potekalo hitreje in bi lahko vsak izmeril svojo jamo. Tako sem jaz začel z merjenjem jame Smerč na jasi, ki je dobila

ime po podrtih drevesih okoli nje. Jama ima tudi naravni most, žal pa se je kmalu zaprla s podorom. V tem času je Garmin začel opremljati in meriti Jamo v razpoki pod Mrelšam, vendar pa se je baterija distota ravno izpraznila in je jamo lahko samo opremil in me počakal. Tako kljub načrtu za hitrejše merjenje iz tega ni bilo nič. Sva pa zato imela vsaj en delujoč disto. Po tej jami sva izmerila še Brezno pod Novimi kočami, kjer sva na dnu odkopala krajšo zasuto ožino, ki je vodila v novo dvorano. V dvorani so bila vsa nadaljevanja žal popolnoma zasuta. Tako sva jamo izmerila do konca, po tem pa se ponovno v temi vrnila do avta.

9. oktober 2022

Ta dan je bil glavni cilj najti izgubljeno jamsko volneno nogavico, ki sem jo pri prejšnji akciji pozabil pred vhodoma v Brezno pod Novimi kočami. Preden sem ugotovil, da sem nogavico res pozabil pred jamo, sem doma vse nekajkrat pregledal, prečesal avto in se spraševal, kam se je skrila. Tako je bila še zadnja možnost, da sem jo pozabil spakirati, ko sva pri prejšnjem obisku jame odhajala proti avtu v temi. Tako sem vztrajal, da greva iskati jame na območje, kjer sva bila že ob predhodnem obisku, da preveriva lokacijo nogavice pred jamo. Ob prihodu do jame je bila nogavica hitro rešena, čakala me je na štoru ob vhodu v ja-

mo. Tako je bil glavni cilj akcije dosežen, veselje ob ugotovitvi, da nisem ostal brez nogavice, ki mi jo je spletla babica, pa nepopisno. Po tem pa sva šla preiskat še okolico in merit nove vhode v okoliške jame. Med potjo sva našla lepo vodoravno jamo Gamsov skret pod Zgornjim Razorjem na Pokljuki. Proti večeru sva nadaljevala z iskanjem jam višje po grabnu. Na robu večje vrtače mi je ob preoblačenju vanjo padel gozdar; še dobro, da je bila jama preplitva za registracijo.

5., 9. in 12. februar 2023

Iz noveletne akcije ni bilo nič, saj je bilo treba izkoristiti čas, ko je še mogoče obiskati Belorusijo. Tudi v času zimskih počitnic ni kazalo veliko bolje, saj je bil Garmin zaposlen z učenjem smučanja naraščaja. Sledil je kompromis enodnevnih ali pol-dnevnih akcij v Platonovo šepetanje.

Glavni cilj prve akcije je bil poleg samega obiska jame preverjanje stanja vrvi v zgornjih delih jame in pričetek preopremljanja dotrajanih vrvi. Na akciji sva tudi odkopala vhod v jamo, ki je bila pokrita s približno 2,5 metra snega, kar je bilo precej manj kot v preteklih zimah, ko se je jama še aktivno raziskovala. Preopremljanja sva se lotila kot prava amaterja, saj sva 100 metrov slabo zložene vrvi po jami transportirala brez transportke, bilo je nepozabno.

9. februarja je bil cilj spust do bivaka, kjer sva izmerila plezarijo nad bivakom, ki je bila še opremljena in se je končala s podorom. Po merjenju sva ta del tudi razopremila in nadaljevala s preopremljanjem nad bivakom.

12. februarja sva končala s preopremljanjem jame in iznosom dotrajane opreme.

Na začetku meandra pred bivakom sva našla še neizmerjen del jame, ki pa bo moral še malo počakati, saj nisva imela distota. Malo višje sva v breznu preverila še eno polico, ki se nadaljuje do kamina, iz katerega pride voda in bi ga bilo verjetno smiselno preplezati. Jama je tako pripravljena na nadaljnje raziskovanje.

Skupna dolžina Sistema poključkega grebena je tako slabih 50 metrov več kot na prejšnji akciji in znaša nekaj čez deset kilometrov. Globina ostaja 643 metrov.

Matic Di Batista

BNT THE END

Kaj je največje veselje jamarja? Največje veselje je, ko je jamarjev trud poplačan in po napornem iskanju najde kako novo jamo. Še bolj ga razveseli, če se nova jama nadaljuje. Če je jama jamarju vedno znova izziv, tako fizičen kot psihičen. Če morda ne najde takoj nadaljevanja, ga še toliko bolj razveseli, ko ga trma končno prinese v nove rove, v nova brezna. Najbolj pa jamarja osrečuje, če je ob vsem tem v dobri družbi, s katero lahko deli veselje.

Vse te sestavine ima Brezno na Toscu. Bralec si lahko osveži spomin o zgodovini jame, njenem ponovnem odkritju in raziskavah v GP 2016 in 2019. Tu se bomo osredotočili na zaključek te zgodbe. Ali pa vsaj na zaključek drugega poglavja, saj se že tvorijo osnutki novega, ki naj bi se pisalo čez dobrih deset let. Več o tem pa v kaki prihodnji številki.

Ideja o razopremljanju Brezna na Toscu se že nekaj časa vleče po glavah članov. Zadnji obiski so se končali bolj klavarno in niso prinesli velikih odkritij. Predvsem pa je bilo težko najti čas za odisejado pod Tosc in v nedrje te impozantne gore. Področje okrog Poljane je postalo precej bolj radodarno in predvsem lažje dostopno. Brezno na Toscu pa je samevalo.

Med dostopom do jame Ukna na planini Krstenica, ki smo jo očistili letos jeseni, sva z Juretom začela pogovor o morebitnem že drugem tradicionalnem razopremljanju ferajnovih »ta globokih«. V zanosu trenutka sva se celo trepljala po prsah, da gremo v minimalni ekipi, z bivak opremo, in razopremljamo jamo tako dolgo, dokler ne zvlečemo vsega do vhoda. Na srečo so se debate, ki so sledile, odvijale z več razumnosti in tako smo sklenili, da letos ponovno napademo Tosc.

Vreme je prvi termin odplaknilo. Zato smo se pod Tosc odpravili takoj naslednji vikend, med 7. in 9. oktobrom. Plan je bil

klasičen: v petek po temi do Vodnikovega doma, ki nam je tudi tokrat, kot že nešteto pred tem, omogočil prenočišče v zimski sobi. Nato v soboto v jamo in bomo videli, kaj bo.

Razdelili smo se v ekipe. Špela, Jure, Mršek in Matevž so šli do dna. Sam sem se zjutraj zbudil z občutkom, da bom zbolel. Zato sem se prestavil v drugo ekipo, skupaj z Tinkaro, Anžetom T. in Klemnom. Ker smo se zmenili, da gremo v jamo nekoliko kasneje in se dobimo nekje na globini 300–400 metrov, smo imeli čas, da uživamo v sončnem jesenskem vremenu. Itak smo pa čakali Klemna, ki je imel nočne odisejade po Rudnem polju in je bil še na poti. Očitno mi je sonce vtilo novih moči in počutje je bilo precej boljše kot zjutraj (ali pa je šlo zjutraj le za tremo?!).

Dol grede nam je šlo kar dobro. Toscovski meandri so sicer trgali in lomili, a smo v vmesnih globokih in prostornih brezni hitro nadoknadili izgubljeno. Ko smo prišli na mesto, kjer naj bi se dobili, je bila ura še zgodnja. Anže se je s kladivom spravil nad fosilne polžke, o katerih smo že pisali, Tinkara pa je vzpostavila kuhinjo. S Klemnom sva se strinjala, da najbolje narediva, če greva nasproti ostalim, saj sva pričakovala, da jih kmalu srečava, ker do konca jame ne more biti prav daleč. Potem se je pa začelo: meander, stopnja, nekaj fosilca, spet meander in tako naprej v naključnem vrstnem redu. Ko sem se že desetič odločil, da je verjetno za naslednjim ovinkom pa res konec, sem končno zaslišal zvoke prve ekipe. Ti so mi razložili, da sem šele nekje na polovici Mačjegega meandra in da je bilo na koncu dvakrat toliko opreme kot smo jo pričakovali.

Razopremljanje je šlo presenetljivo tekoče in kar hitro. Dobra stran te jame je, da je večina stopenj preprostih, tako da ni veliko za podirati. Poleg tega se je ve-

dno, ko so transportke postale pretežke, našel nekdo, ki je prevzel del robe. Najprej Klemen, ki je počakal malenkost nad globino 500, potem pa še Tinkara in Anže, ki je vmes ekstrahiriral nekaj primerkov polžkov. In tako smo počasi napredovali proti izhodu. Vse do brezna Mornarski kruh, kjer smo zgroženi ugotovili, da so prasice nabito polne, Matevž pa je iz brezna Sabljezobega svizca spet privlekel dvakrat toliko robe, kot smo jo pri-

